

Roela Põhikool

MINU SUGUVÕSA

Kodu-uurimistö

Koostaja: Merily Kokorev (8. klass)

Juhendaja: Maret Tralla

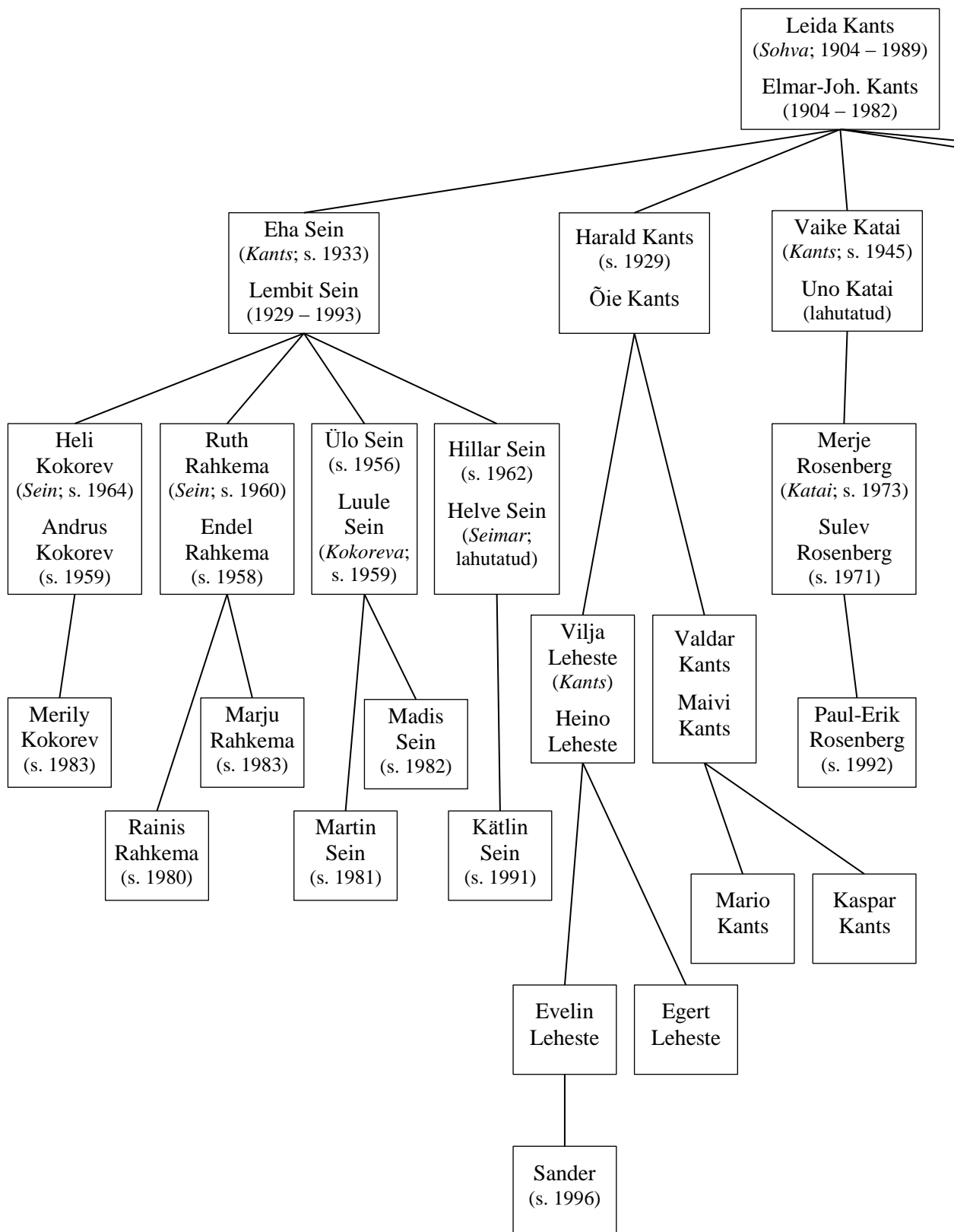
Roela 1997

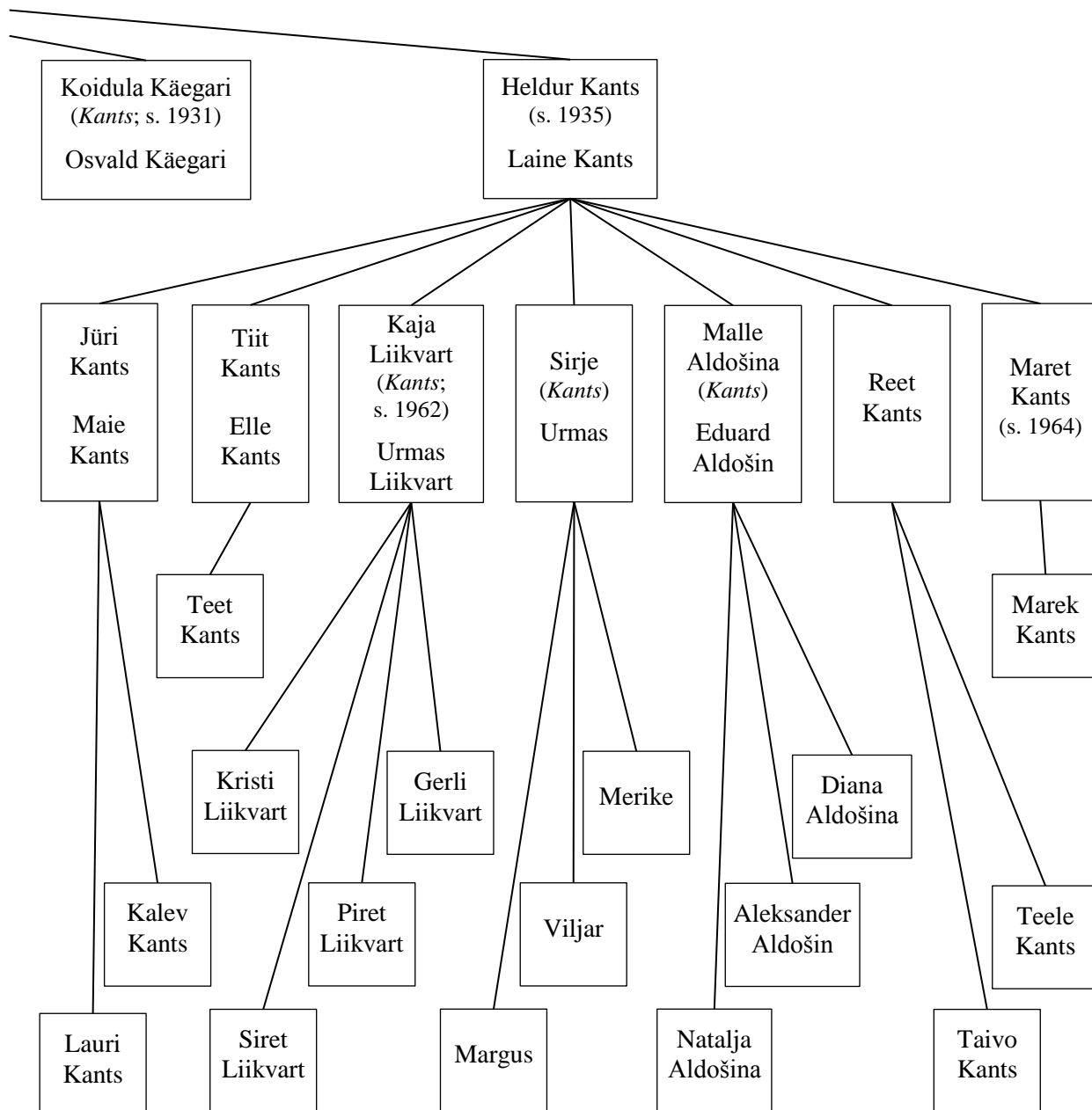
SISUKORD

Sissejuhatus	3
1. Merily Kokorev.....	6
2. Heli Kokorev.....	9
3. Andrus Kokorev.....	11
4. Eha Sein	13
5. Lembit Sein.....	16
6. Leida Kants	17
7. Elmar-Johannes Kants	18
Kokkuvõte	19
Kasutatud materjalid.....	20

SISSEJUHATUS

Minu suguvõsa on põhiliselt pärit Lõuna-Eestist. Enamik sugulasi elab ka praegu seal. Minu vana-vanemad ja nende järeltulijad on elanud Lääne-Virumaal. Vanaema elab siin praegugi, vanaisa on surnud. Ma tegin uurimistöö sellepärast, et tutvuda oma esivanemate elulooga. Töö jaotasin elulugudeks. Vanaemalt, emalt ja isalt olen saanud suulised andmed ja vanaisalt kirjalikud lapsepõlvemälestused.

1. MERILY KOKOREV

Mina, Merily, sündisin Rakvere haiglas 25. aprillil 1983. aastal. Ma kaalusin 3 kg ja 250 grammi ning olin 49 cm pikk. Esimesed poolteist aastat elasin Avanduse külas talumajas. Elasin seal koos vanaema, vanaisa, ema ja isaga. Selles majas elas teinegi pere. Naaberperes oli minuga ühevanune tüdruk Kessu. Kessu oli minu esimene sõbranna. Oma esimesel sünnipäeval olin Väike-Maarja haiglas. Mul oli kõrvapõletik ja kopsupõletik. Pärast viidi mind edasi Rakvere haiglasse. 1984 kolisime kõik Simunasse – mina, ema, isa, vanaema ja vanaisa. Me elasime suures neljatoalises korteris. Üks tuba oli meie pere jaoks. Simunas elades sain endale uued sõbrannad Triinu ja Moonika. Oma esimest mänguasja ma ei mäleta, aga lemmikasi oli mul käpiknukk-kass. Iga kord külas käies oli see mul kaasas, kuni ma ta ükskord maha unustasin. Aasta ja kaheksakuuselt hakkasin käima Simuna lasteaias. Mulle ei meeldinud seal alguses üldse käia. Hakkasin alati karjuma ja jonnima, kui pidin sinna minema. Aga pärast hakkas mulle lasteaias nii meeldima, et küsisin laupäevalgi ema käest, kas lasteaeda ei pea minema. Seal oli mul lemmikkasvataja Eva. Simuna lasteaed asus Avanduse mõisa pargis. Lasteaia taga oli meil mänguväljak. Kui

Ema, Merily ja tädipoeg Rainis 1983. a.

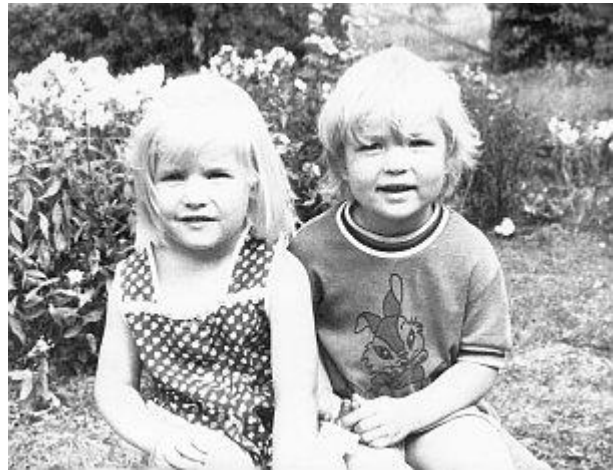

Lasteaia nääripidu Simunas 1985. a.

Ma kaheaastane olin, siis vanaisa kinkis mulle jõuludeks suusad. Tahtsin nendega väga suusatada, kuigi eriti hästi ei osanud. Ma rohkem kõndisin nendega, kui suusatasin ja siis jäi lumi suusa alla kinni. Ma ei saanud niimoodi suusatada ja hakkasin jonnima. Ma olin kolme aastane, kui kolisime omaette korterisse. See oli vanaema ja vanaisa maja ligidal. Korter oli samuti suures kahekorruselises majas. Seal oli meil kaks tuba ja köök. Päris oma tuba mul seal korteris ei olnud, aga oma mängunurk oli küll. Meil oli kass Miisu, kellele meeldis mööda kardinaid üles ronida. Kolmandaks sünnipäevaks kingiti mulle jalgratas. See oli kaherattaline, aga taga külgedel olid veel kaks väikest ratast toeks. Mulle väga meeldis rattaga sõita. Aga ükskord, kui selle õue unustasin, lõhuti abirattad ära. Pidin õppima sõitma kaherattalise jalgrattaga. See polnud eriti raske. Mäletan, et isa õpetas mind sellega sõitma. Kui ma nelja-aastaseks sain, käisid mul esimest korda sõbrannad ja üks poiss sünnipäeval. See oli väga lõbus sünnipäev. Sain palju kingitusi. Seal sünnipäeval me tantsisime ja laulsime. Üldse mängisime igasuguseid mängu.

Kui olin viieaastane, siis kolisime Roelasse. Kolimisest ei mäleta ma eriti midagi. Ainult seda, et mind toodi siia onu autoga. Kolisime suurde majja. Meie maja lähedal on veel kaks kolmekorruselist maja. Siin korteris on meil kolm tuba ja köök. Nii sain ka endale toa. Algul ei tundnud ma siin mitte kedagi. Mäletan, et pidin minema Roela lasteaeda. Ma ei tahtnud

sinna küll eriti minna. Mulle ei meeldinud see, et lõunaajal pidi magama ja kõik olid nii võõrad. Ma ei käinud siin lasteaias eriti kaua ja sellepärast ei mäleta ma sellest suurt kedagi ega midagi. Ainult Annelit, kellega ma alguses kuigi hästi läbi ei saanud. Ta käskis Indrekul ja Antsul mulle peksa anda. Aga siis tuli Anneli ema, kes oli lasteaia-kasvataja ja Anneli sai hoopis ise ema käest tutistada. Aga ükskord, kui me õues olime ja kedagi teist last läheduses ei olnud, oli meil igav ja hakkasime koos mängima. Nii saimegi headeks sõpradeks. Ta oli mu esimene sõbranna Roelas. Algul mu ema tööl ei käinud, aga pärast läks Vösule suvilasse tööle. Käisin temaga seal peaaegu kogu aeg kaasas. Mulle meeldis seal. Suvilas oli ka teisi lapsi. Mängisin seal nendega. Mäletan ühte poissi, ta elas Moskvas. Mängisin temaga kogu aeg niimoodi, et mina rääkisin eesti keeles ja tema vene keeles. Ma ei tea, kuidas me küll üksteisest aru saime.

Merily ja täditütar Marju 1986. a.

Kui olin kuueaastane, läksin Roela kooli esimesse klassi. Istusin algul üksinda pinki, sest ei tundnud kedagi. Mõne aja pärast tuli Anneli, kes ei teadnud, kellega istuda. Siis küsis Anneli ema ta käest, kas ta Merily kõrvale ei taha istuda. Siis Anneli istuski minu kõrvale. Terve esimese klassi istusin Anneliga. Minu esimene õpetaja oli Liia Sikk. Kutsusime teda lihtsalt õpetaja Liiaks. Kui kõik olid valinud endale koha, kuhu istuda ja pinginaabri ka, pidime minema aulasse. Muidugi oli esimesel koolipäeval ka minul ema kaasas, nagu kõigil teistel minu klassikaaslastel. Meid viisid aulasse 12. klassi õpilased. Lava peal olid toolid, kuhu pidime istuma. Meile anti aabitsad. Kui sain aabitsa kätte, tahtsin kohe ema juurde minna. Aga, kui ema mulle peaga raputas, siis sain aru, et ei tohi minna. Rohkem ei mäletagi ma esimesest koolipäevast midagi. Mulle väga meeldis õpetaja Liia. Sain temaga hästi läbi. Esimeses ja teises klassis meile hindeid ei pandud ega tunnistusi antud.

Sain endale koera Rolli. Ostsime ta emaga turult. Ta oli nii armas, väike ja valget värvi. See koer meeldis mulle väga, olin nii õnnelik, kui ta sain. Alguses oli ta väike, ta oli umbes kahekuune, kui ta sain. Aga umbes poole aasta pärast jäi ta auto alla ja sai surma. Mul oli tast väga kahju. Üldse on mul väga palju loomi olnud – kaks koera, kolm kassi, kolm papagoid, rott ja hamster. Praegu on mul koer Sulli. Mulle väga meeldivad loomad. Üks koer oli haige

Matkal 1995. a.

ja suri ära. Papagoid ostsin oma raha eest, kogusin seda raha kaua aega. Kaks neist surid lihtsalt sellepärast ära, et olid vanad, aga ühe sõi rott ära.

Kirjutan nüüd jälle koolist edasi. Õpetaja Liia oli meie õpetaja ainult kaks klassi. Kolmandast klassist tuli meie õpetajaks Haavel. Kolmandas klassis hakati meile ka hindeid panema ja anti tunnistus. Mu hinded polnud siis küll eriti head. Tunnistusel olid peaaegu kõik kolmed. Haavel oli meie õpetaja kuni algklasside lõpuni. Teises klassis oli mu pinginaaber Siret, kolmandas Kati ja

neljandas Ragnar. Kui viiendasse klassi läksin, tuli iga õppeaine jaoks erinev õpetaja. Meie klassijuhatajaks sai Silva Licht. Viiendas klassis oli mu pinginaaber Liis Holst. Enam ta meie koolis ei käi. Viiendas klassis olid mu hinded paremad, kui algklassides. Tunnistusel oli mul paar kolme. Käisin judo trennis. Ma käisin seal kolm aastat. Aga siis ei viitsinud enam ja jätsin pooleli. Kuuendas ja seitsmendas klassis oli mu pinginaaber Andra. Praegu käin ma kaheksandas klassis. Mu hinded on nelja ja viied. Mulle meeldib sporti teha. Eriti meeldib mulle kõrgushüpe, ei meeldi pikka maad joosta. Kuna mulle meeldib sport, siis on minu lemmiktunniks kehaline kasvatus. Veel meeldivad mulle tundidest füüsika ja kirjandus. Mulle ei meeldi vene keel, bioloogia ja geograafia. Mulle meeldib väga muusikat kuulata. Sellepärast on mu toa neli seina bändide postreid täis. Hakkasin neid sinna panema umbes kolm aastat tagasi. Ma käin Rakveres Esteetika- ja Tantsukoolis. See on igal laupäeval. Mulle meeldib seal käia. Läksin sinna koos Roela tüdrukute Katrini ja Katriga. Seal koolis käib veel palju teisi tüdrukuid. Esteetika- ja tantsukoolis on meil sellised tunnid nagu kõndimine, mood, kokandus, aeroobika, fantaasia, käitumine, psühholoogia, kehakultuur. Veel käivad meid seal õpetamas juuksurid, kosmeetikud ja maniküürijad. Praegu on minu pinginaaber Liis. Minu kõige parem sõbranna on Anneli. Aga mul on veel sõbrannasid – Sirli, Dagmar, Andra, Liis ja Katrin.

Merily ja vanaema 1996. a.

2. HELI KOKOREV

Minu ema Heli jutustas.

Mina, Heli, sündisin 1964. aastal 22. mail, Väike-Maarja haiglas. Esimene elukoht oli mul Avanduse vallas Kärša mõisas. Selles majas oli 8 korterit. Maja ümbruses oli ilus mõisapark. Seal elasin kuni neljanda eluaastani. Käršas ei olnud ühtegi poodi. Seal käis üks kord nädalas kauplusauto. Järgmine elukoht oli mul Käršast kolme kilomeetri kaugusel Kurtna külas. Sinna kolisime hobusega. Kõigepealt viidi sinna nooremad lapsed – mina ja minu vend Hillar. Alguses, kui toad olid tühjad, tundus see maja meile väga suurena. Tegelikult oli see väike maja, seal oli ainult kaks tuba ja köök. See maja asus suure tee ääres. Mina olin peres kõige noorem laps. Lapsed pidid poes käima. Suuremad ei viitsinud käia, siis saatsid kõige noorema. Minu õde Ruth oli minust neli aastat vanem. Talle meeldis süüa teha. Meie lemmikmänguks oli söökla mängimine. Ruth tegi süüa, müüs seda ja teised ostsid. Meil olid kodus ka loomad: lehm, lambad, sead, kanad, kassid ja koerad.

Minu vanaema ja vanaisa koos oma laste Ülo, Hillari ja Ruthi ja minu ema Heliga 1968. a.

Kuna ma ei käinud lasteaias, siis pidin minema kuueaastaselt Simuna kaheksaklassilisse kooli nullklassi. Seal pidi käima üks kord nädalas. Seal ma õppisin tähti, numbreid ja lugemist. 1971. aastal läksin ma esimesse klassi. Esimeses klassis oli minu õpetaja Vaike Kondimäe ja pinginaaber Heli Helenurm. Mu hinded olid algklassides põhiliselt neljad ja mõned üksikud kolmed. Kõige raskem õppeaine oli minu jaoks vene keel. Kuna kool asus meie kodust 7 kilomeetri kaugusel, olime kõik internaadis. Seal sai kolm korda päevas süüa. Hommikul kell kaheksa oli äratus, peale seda pidi kevadel ja sügisel õues jooksmas käima, aga talvel oli hommikvõimlemine toas. Pool üheksa oli hommikusöök ja kell üheksa algasid tunnid. Lõunasöök oli kell kaksteist ja peale seda läksid tunnid edasi. Pärast tunde oli kella viieni vaba aeg, mille võis sisustada igaüks soovi järgi. Kell viis hakkas internaadi õppetund. See kestis õhtusöögin, mis algas kell seitse. Siis oli tund aega vaheaeg. See aeg tavaliselt oldi õues või võimlas. Pärast seda oli õppetund poole kümneni, kell kümme oli öörahu. Kuna nii internaat kui koolimaja olid ahjuküttega, pidid õpilased ka puid tassima. Puude tegemisel olid lapsed abis kuuri tassimisel ja riita ladumisel. Puude lõhkumisel käisid abis lapsevanemad. Nagu sel ajal kombeks, olin ka mina oktoobrilaps, pioneer ja kommunistlik noor.

Oktoobrilapseks astusin ma esimeses klassis, pioneeriks neljandas ja kommunistlikuks nooreks seitsmendas klassis. Nende rühmade raames toimusid rühma koosolekud, rivistused ja puhkeõhtud. Seal tavaliselt käisid külalisesinejad mitmelt erialalt. Esinesid ka lapsed ise ja pärast oli tantsimine. Teises klassis tuli meie kooli uus tüdruk Alla, kes oli minu pinginaaber kuni kaheksanda klassini. Kui ma olin kaheteistkümnenda aastane, siis käisin suvel pioneerilaagris Võsul. Mulle seal ei meeldinud. Kell kaheksa oli seal äratus, siis hommikvõimlemine õues, peale seda oli rivistus ja laagri lipu heiskamine. Laagris toimusid ööhäired, kus pidi otsima laagri lippu. Veel oli seal karneval ja toimusid discod ning töötasid mitmesugused huvialaringid. Kuna oli külm suvi, ei saanud üldse ujumas käia. Muidu suvevaheajati käisin ma tööl

laste töö- ja puhkelaagris, kus tehti tööd sovhoosi põldudel, kõblati söödapeeti ja tehti heina. Laagri lõpuks mindi kolmeks päevaks telkidega Peipsi äärde. Kui ma olin neljateistkümne-

Minu ema koos pinginaabri Allaga Simuna 8-kl. Kooli lõpuõhtul 1979. a.

aastane, siis meie pere kolis Kurtna külast Avandusele. See oli Kurtnast üheksa kilomeetri kaugusel. Selles majas elas kaks peret. Meie perel oli kolm suurt tuba ja köök. Ühes kõrvalhoones oli saun ja kaminaruum, teises olid loomalaud, puukuur, heinaküün ja ait. Vend Ülo oli sel ajal, kui me kolisime, sõjaväes. 1979. aastal lõpetasin ma ära Simuna kaheksaklassilise kooli. Lõputunnistusel olid mul enamasti kolmed, mõned neljad olid ka. Siis ma ei teadnud, kuhu kooli edasi õppima minna. Joonistamisõpetaja soovitas mul minna kunstikooli. Ma käisin seda kooli vaatamas, aga seal ei olnud ühiselamus kohta, polnud kuskil elada ja konkurss oli väga suur. Ma ei läinud sinna kooli. Kuna ma ei osanud kuhugi minna, siis läksin lõpuks Väike-Maarja keskkooli. Seal ma käisin ainult ühe aasta. Järgmisel aastal läksin ma Vinni näidissovhoostehnikumi. Seal õppisin ma kaks aastat raamatupidamist ja siis läksin üle Rakvere Kaugõppekeskkooli, mille lõpetasin 1983. aastal. Aprillikuus 1983. aastal sündis mul tütar, kellele panin nimeks Merily. 1984. aastal kolisin Simuna alevisse, kus elasin alguses koos oma vanematega. 1985. aasta veebruaris läksin tööle Simuna sovhoosi ökonomist-

normeerijaks. Kui ma läksin tööle, siis ma sain ka omaette korteri. 1986. aastal 5. detsembril abiellusin Andrus Kokoreviga. Esimeses töökohas oli mu töötasu 140 rubla. Seal töötasin nii kaua, kuni kolisime perega Roelasse, kuna abikaasa töökoht oli siin ja tal oli Simunast kaugel käia. Esimene töökoht Roela sovhoosis oli mul Võsu puhkekodus. Seal oli minu tööks puhkajate vastuvõtmine, neile elamistingimuste tutvustamine ja nende teenendamine. Seal töötades elasin ma ka ise puhkekodus. Seoses hooaja lõppemisega lõppes see töö ära. Edasi läksin tööle Roela sovhoosi kaalumajja. Seal töötasin pool aastat. Siis läksin tööle kassapidajaks. Ühel aastal peale jõulupühi tööle läinud, avastas, et kassaruumis olid vargad käinud, kes olid ära varastanud kõik seifis oleva raha. Hiljem saadi vargad kätte. Ma pidin käima kohtus tunnistajaks. Minu kassapidajaks oleku ajal oli ka rubladelt kroonidele üleminek. Viimasel päeval, kui rubla kehtis, pidi kassast kõik rublad panka viima. Kuna neid rublatoojaid oli väga palju, sain ma pangast ära tulla alles kella kahe paiku.

Minu ema ja isa 1986. a. 5. det.

Järgmisel päeval olin ma ka rahavahetamiskomisjonis. Seal me vahetasime inimestele rublad kroonide vastu. Iga inimene sai vahetada 1500 rubla ja selle eest sai 150 krooni. Kassapidajana töötasin kuni sovhoosiaja lõpuni. Edasi töötasin ma AS Roela Linnukasvatuse baaris. Seda töökohta ei olnud kaua, kuna baar ei tasunud ennast ära ja see pandi kinni. Mõned kuud töötasin AS Rollis, kus tegime lindude söögimaju. Veebruaris 1995. aastal läksin tööle OÜ Roela PM. Seal töötan raamatupidajana.

3. ANDRUS KOKOREV

Minu isa Andrus jutustas.

Mina, Andrus, sündisin 21. märtsil 1959. aastal Rakvere sünnitusmajas. Lapsepõlv möödus mul Viru-Jaagupis. Kõigepealt elasin koos ema, isa ja õega Viru-Jaagupi surnuaia juures olevas majas. Peale meie elasid seal minu tädi, tädi-mees ja nende kaks poega. Kuna olin kõige noorem, siis kiputi minuga igasugust nalja tegema. Õde, kes oli minust neli aastat vanem, pani koos oma sõbrannaga mulle tüdrukute riided selga ja värvisid huuled ära. Kuna ma lasteaias ei käinud, siis vaatas minu järgi vanaema. Sel ajal isa töötas sovhoosis põllubrigadirina ja ema postisides. Mäletan, et mu vanaema oli hea ja väga lahke südamega inimene. Alati, kui mul tuli kommi isu peale, siis teadsin, et tal kantseleis oli alati karp piparmündi komme. Köögis oli meil suur leivaahi, kus pühade puhul tehti maitsvat saia. Kui ma olin viieaastane, kolisime perega väiksesse majja Koeravere tee ääres. Edasiseks mängumaaks oli naabruses asuv kaasik ja kaasiku keskel asuv tiik.

Minu isa koos oma isa, ema ja õe Luulega.

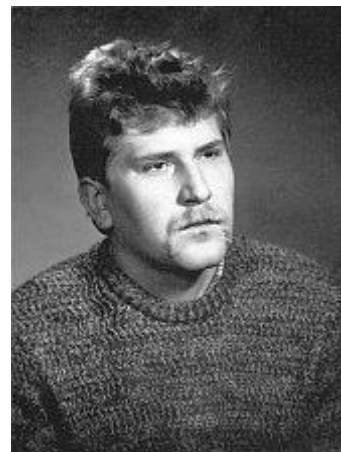
1966. aastal läksin Viru-Jaagupi kaheksaklassilisse kooli esimesse klassi. Üldiselt olid mu hinded neljad. Esimesest neljanda klassini istusin Indrekuga, kellega meid sidus suur lapsepõlvesõprus. Osa sai võtta nii oktoobrilaste kui ka pioneeriüritustest.

Isa koolipoisina.

Meeldisid spordimängud ja pioneriaegsed luuremängud. Suviti sai hiliste õhtutundideni mängida jalgpalli ja suuremana võrk- ja korvpalli. Samuti käisin igal aastal sovhoosis tööl, alguses peeti kõplamas ja vanemana heinatööd tegemas. Teenitud raha eest ostsin 8-käigulise võidusõidujalgratta. 1974. aastal lõpetasin kaheksanda klassi. Peale seda läksin õppima Rakvere I Keskkooli keelteklassi. Kuna Viru-Jaagupi koolis õpetati saksa keelt, siis õppisin ka seal seda edasi. Ma käisin koolis bussiga ja sellepärast pidin hommikuti vara tõusma. Meie klassis olid enamikus tüdrukud, poisse oli ainult neli. Keskkooliajal käisime ekskursioonil Leningradis ja Moskvast. Selle kooli lõpetasin ma 1977. aastal. Tunnistusel oli paar kolme ja ülejäänud olid neljad. Edasi üritasin astuda Tallinna

Polütehnilisse Instituuti, aga ei saanud sisse. Koos sõpradega otsustasime minna Tehnikakooli number 2 side eriala õppima. Kool kestis aasta ja peale seda suunati tööle Rakvere Sidesõlme. Tööl olin seal kuni sõjaväkke minemiseni. Ma läksin sinna 1979. aasta mais. Sõjaväest saadeti mind tankistide kooli, see oli Gruusias Gori linnas. Sõjaväeteenistuse õppepolgus oli väga raske ja toit oli kehv. Mõne kuuga läksin 20 kg kergemaks. Õpetati meid rasketanki mehaanikuteks. Peale õppetööd saadeti

Isa Andrus 1984. a.

meid Armeeniasse Stepenavani linna, mis asus mõnikümmend kilomeetrit Türgi piirist. Juhtima pandi mind aatomi raketikandjat, mille number oli 101. Sõita oli sellega küllaltki raske mägistel teedel, kuna see tank kaalus üle 50 tonni. 1980. aasta suvel käisin Kasahstanis raketipolügoonil õppustel ja poole kilomeetri kauguselt sain näha kuidas rakett lendab. Nädal peale õppusi, olles tagasi sõjaväeosas Armeenias, sain raskelt haavata karaulis olles.

Minu isa ja ema ning mina 1. septembril 1994. a.

Kolmandal päeval mind toodi Tbilisi sõjaväehaiglasse, kus amputeeriti mul jalg. Nädal peale haavata saamist käisid mul külas vanemad. Neli kuud hiljem sain ma ennetähtaegselt koju, kui teenida oleks jäänud veel mõned kuud. Tööle asusin ma kodumaal telefonisidesse ja sügisel läksin õppima kaugõppesse Tallinna Polütehnikumi. Kooli lõpetasin 1984. aastal. Sellest ajast peale töötan tehnikuna telefonisides, 5 aastat olin jaoskonnajuhataja. 1992. aastal oli mul infarkt ja peale paranemist töötan jälle tehnikuna. 1986. aastal abiellusin Heliga. Algul elasime Simunas ja nüüd elame Roelas.

4. EHA SEIN

Minu vanaema Eha Sein jutustas.

Mina sündisin Valgamaal Kuigatsi vallas 1933. aastal 8. augustil. Mu vanemad olid talupidajad. Talu oli Linnamäe külas Otepää kõrgustikul. Mina olen ristitud Sangaste Evangeeliumi Luterlikus kirikus. Peres oli viis last. Mina olin vanuselt kolmas. Vanemad lapsed olid vend Harald ja õde Koidula. Nooremad olid vend Heldur ja õde Vaike. Minu kodukoht oli imekaunis. Maja asus Linnamäe orus. Seal kasvas tammik. Puude all kasvasid sinililled ja jürililled. Minu kodukohast kolme kilomeetri kaugusel asus Kuutse mägi. Selle mäe all oli minu vanaisa talu nimega Kuutse. Seal ligidal on ka Päästjärv. Järve taga on Mugaste mägi. Selle mäe otsas oli minu isa täditütre talu. Kui olin viieaastane, siis käisin hanekarjas, hiljem ka seakarjas. Juba seitsmeaastaselt olin lehmakarjas.

Vanaema õde Koidula, vennad Harald ja Heldur ning minu vanaema 1940. a.

Kaheksa-aastaselt läksin Puka algkooli. Olin aasta koolis käinud, algas sõda. Saksa sõjavägi hõivas kooli. Edasi töötas kool Puka alevi elumajades. Kuna olin nii väike ja mul oli seitse kilomeetrit kooli käia, siis vanemad ei lubanud mind kooli ja mul jäi üks aasta vahele. Minu kodukohas kõige ligemal oli Pringi lahing. Kaugelaske kahurid olid Linnamäe kohal. Sakslased kaevasid kaevikuid ja meie isa käis seal nendega juttu rääkimas. Mina ja mu õed-vennad läksime ka salaja sinna, kuigi ei tohtinud. Mäe otsast paistis tulekuma, kui Valga linn põles. Sakslased hakkasid taganema. Meie õue toodi haavatud sõdurid. Lahing tuli järjest lähemale ja meil kästi poole tunni jooksul kodust ära minna teisele poole Pikasilda. Isa pani hobused ette. Võtsime asju kaasa nii palju kui saime ja loomad ka. Kui sõitsime üle mäe, siis kuulid vingusid ja mina ei kartnud üldse. Enne Pikasilda me keerasime ära metsa. Varjasime ennast niikaua, kuni lahing mööda läks. Kahe metsa vahel oli viljapõld ja lehmad sõid põllul vilja. Aga need inimesed, kes läksid teisele poole Pikasilda, jäid kõik lahingu jalgu. Nende varandus hävis seal, aga ise nad pääsesid eluga. Pikasilla ümbrusest olevast ilusast männimetsast olid peale sõda jäänud ainult tüükad. Enamus majasid oli hävitatud. Inimesed elasid keldrites. Kolmandal päeval, kui koju läksime, oli see laastatud.

Järgmisel aastal läksin uuesti kooli, kuid koolimajja me ikkagi ei saanud, käisime Puka pitsimajas. Meid oli kolm klassi koos. Koolimajja saime alles siis, kui käisin kolmandas klassis. Kooliajal ma armastasin sporti teha. Vend Harald oli ka kõva spordipoiss. Ta sai Eesti noorte meistrivõistlustel teise koha. Igal talvel käisime suusatamas Kuutse ja Mugaste mäel. Mina armastasin joonistada. Tegin koolipidude kuulutusi ja näitemängude dekoratsioone. Kooli lõpetasin 1947. aastal. Siis läksin Puka õhtukeskkooli. Kahe aasta pärast kaotati see kool ära. Peale seda läksin Tartu kujutava kunsti kooli, kuid see jäi pooleli. Siis läksin tööle Elvasse kudujaks. Kui olin 19-aastane, läksin Viljandisse maaparandusmelioraatoriks õppima.

Peale kooli lõpetamist ma abiellusin

Eha ja Lembit Sein.

koolivend Lembituga, keda suunati koolist Lääne-Virumaale Pälsoni sovhoosi melioraatoriks. Me asusime elama Lammaskülla. Pärast melioraatorikoha kaotamist kolisime Räätsverre. Seal hakkas abikaasa tööle põllubrigadirina ja mina olin kodune. Järgmine elukoht oli Rakke vallas Kurtna külas. Seal sündis mul esimene laps poeg Ülo 1956. aastal 22. detsembril. Kui Ülo oli pooleaastane, läksime elama Linnamäele. 1958. aastal kolisime Jõgeva maakonda Torma sovhoosi Kõnnu külla. Lullikatku haiglas sündis tütar Ruth 1960. aastal 2. jaanuaril. 1962. aasta mais kolisime Simunasse. Seal läksin ma tööle lasteaeda, lapsed Ülo ja Ruth olid ka lasteaias. Sealt kolisime Irla külla. Seal sündis kolmas laps poeg Hillar 1962. aastal 6. detsembril. Samal aastal läks meie korter põlema ehitusmeeste lohakuse tõttu. See oli õhtul kümne ajal. Lapsed juba magasid ja meie läksime abikaasaga kööki sööma. Momentselt oli elutuba paksult suitsu täis. Võtsin väiksemad lapsed sülle ja tormasin välja. Viisin nad naabrite juurde. Vanem poeg tuli ise majast välja. Hakkasin riideid välja tassima ja abikaasa läks tuletõrjet kutsuma. Enamiku asjadest saime tulekahjust päästetud. Pärast tulekahju elasime alguses naabrite juures. Seal oli meil õudselts kitsas. Naabritel oli ainult üks tuba ja köök. Kuna ei olnud üldse ruumi, pidi Hillar magama laua peal. Me saime väga hästi läbi, sest naabrid olid toredad inimesed. Pärast remonti kolisime oma korterisse tagasi. Kuna korter oli halvasti remonditud ja ei pidanud sooja, anti meile uus korter Kärša mõisas. Seal sündis neljas laps tütar Heli 1964. aastal 22. mail. Käršas juba pidasime loomi. Meil oli lehm, kolm lammast ja koer. Vahel käisin ka hooajatöödel. Kui vanem poeg oli 12-aastane, tahtis ta, nagu isagi, jõuluvana mängida ja meie lubasime. Kõigepealt sai noorem tütar nuku jõuluvanalt ja vanem tütar sai esimese kingina küpsisepaki. Siis ta oli väga kade, et tema ei saagi nukku jõuluvanalt. Aga pärast sai tema ka nuku ja tal oli väga piinlik, et nii kade oli olnud. Seal Käršas juhtus ka meil üks äpardus: poeg Hillar kukkus kanalisatsiooniauku. Teda päästis sealt ära naabritädi. Kui me Käršas elasime, läks Ülo Kurtna algkooli. 1968. aastal me kolisime Kurtna külla. Siis läksin ma tööle Kurtna osakonna raamatupidajaks. Mu vanem tütar Ruth läks kooli ja kaks nooremat last jäid omapead koju. Minu töökoht oli üle tee, sain lastel silma peal hoida. Pärast osakondade kaotamist läksin tööle Simuna loomakasvatus-raamatupidajaks. Sel ajal käisid mul lapsed juba kõik Simuna koolis. Peale seda viidi mind üle Kurtna piirkonna vanemlaotööliseks, sest ma tahtsin minna kodu lähemale tööle. Ja siis ostis mulle abikaasa jalgratta, aga mina ei osanud sellega sõita. Õppimise ajal sõitsin korra sirelipõõsasse ja lastel oli väga lõbus. Meil olid Kurtnal väga toredad küla jaanituled. Külanaised tegid söögid ja mehed õlled. Me tegime seal igasuguseid ringmänge. Lapsed räägivad praegugi nendest jaaniõhtutest mälestusi. 1977. aastal saatsin ma oma esimese poja sõjaväkke. 1978. aasta sügisel kolisime Avanduse külla Kopli tallu. Läksin tööle seafarmi brigadiriks. Töökoht asus kodu ligidal. 1980. aasta jaanuaris läks tütar Ruth mehele. Sama aasta novembris sündis mul esimene lapselaps Rainis. Nende pere elab Haljalas. Sama aasta detsembris abiellus poeg Ülo. Tema elas Viru-Jaagupis, nüüd elab ta Piiral. Nende poeg Martin sündis 1981. aastal 19. mail. Järgmisel aastal sündis neil teine laps Madis. Siis sündis mu nooremal tütre tütar Merily ja Ruthil Marju. 1984. aasta sügisel kolisime Simunasse uude kolmekorruselisse majja nelja-

Eha Sein 1995. a.

toalisse korterisse. 1990. aasta sügisel abiellus poeg Hillar. 1991. aasta 1. aprillil sündis neil tütar Kätlin. Sel ajal nad elasid meie juures. Hiljem nad kolisid Kiltsi. Pärast pensionile jäämist töötasin veel viis aastat seafarmis brigadirina. 1993. aasta 3. mail suri mu abikaasa. Praegu elan Simunas koos poeg Hillariga, kes on naisest lahutatud.

5. LEMBIT SEIN

Minu vanaisa on sündinud Jõgevamaal Levala külas, 1927. aastal 10. juunil. Seal oli vanematel talu, mille nad olid saanud Vabadussõjast osavõtmise eest. Ta läks Leedimäe 6-klassilisse algkooli kaheksa-aastaselt 1. oktoobril. Enne kooli käis koolijuhataja kodus temaga tutvumas. Ta kontrollis, kas ta tähti, numbreid tunneb ja lugeda oskab. Vanaisa oskas, ta sai kiita. Tema esimene õpetaja oli noor preili Ene Põldoja ja tema esimene pinginaaber oli Geena, kes oli rahvuselt venelane. Kool oli vanaisa kodukohast kahe kilomeetri kaugusel. Kool asus kahes majas, esimene kuni neljas klass asus kahekordses põllukivist hoones, viies kuni kuues klass ühekordses majas üle tee. Seal oli 120-140 õpilast, aga ainult kolm õpetajat. Igal õpetajal oli kaks klassi. 3. ja 4. klassis oli vanaisa õpetaja August Arold, kes oli ka kooli direktor. Vanaisa võttis osa näiteringist ja oli ka noorkotkas. 5. ja 6. klassis oli tema klassijuhataja Elmar Raunvee, kes oli ka noorkotkaste juht. Kui vanaisa läks kuuendasse klassi, tuli vene

Vanaisa Lembit ja vanaema Eha.

Vanaisa 1977. a.

valitsus. Siis ükskord jäeti viienda ja kuuenda klassi õpilased kooli ja küsiti, kes tahab neist komnooreks astuda. Astus ainult kolm õpilast, minu vanaisa ei astunud. 1941. aastal lõpetas vanaisa Leedimäe 6-klassilise algkooli. Kui ta oli 17-aastane, värvati ta saksa tööteenistusse. Algul saadeti nad Pärnusse, sealt edasi sattus ta Tšehhoslovakkiasse, kus venelased nad vangid võtsid ja viisid Vorkuta vangilaagrisse. Laagris oli ta kuus kuud, siis lubati vanaisa koju, aga viidi hoopis Sillamäe linna ehitama kuueks aastaks. Peale seda sai ta koju. Vanaisa tahtis minna õppima veterinaarstiks, aga teda ei võetud sinna kooli. Siis ta läks õppima Viljandisse melioraatoriks, kus ta ka kohtus oma tulevase abikaasa Ehaga. Vanaisa oli väga hea õpilane, ta lõpetas selle kooli ainult viitega. Koolist suunati ta tööle Pälsoni nimelisse sovhoosi melioraatoriks. See töökoht koondati, siis hakkas ta põllubrigadiriks. Sellest ajast peale ta töötas kuni pensionini samas ametis mitmes majandis. Viimane töökoht oli Simuna sovhoosis. Tal on neli last ja kuus lapselast. Vanaisa suri 23. mail 1993. aastal ja on maetud Simuna surnuaiale.

1987. a.

6. LEIDA KANTS

Minu vana-vanaema sündis 1904. aastal 10. juulil Pihkva Oblastis Oduva mõisas, mõisa-valitseja perekonnas. Tema ema Hanna oli rootslanna, kooliõpetaja. Isa Paul oli mõisa-valitseja. Peres oli kaks poega ja kolm tütart. Hiljem ostis isa Eestisse talu. Ta hakkas sinna ehitama uut maja, aga naabrid panid selle kadedusest põlema. Peale seda sõitis ta perega Siberisse ja rajas sinna piimameierei. Sigu pidades tuli jälle jõukus majja. Ema asutas poe. Kui Venemaal tulid võimule kommunistid, siis nad hävitasid ära nende pere piimameierei ja lasksid maha nende 19-aastase poja, sest ta kandis korralikke riideid. Poeg oli teel külla oma õele. Õe abikaasa oli austerlane, sellepärast viidi ta vang. Tema naine kolme väikese lapsega pandi keldrisse kinni ja nad olid seal söömata ja joomata kolm päeva, enne kui külarahvas julgus neid minna päästma. Selle tagajärjel, et vanem poeg sai surma ja tütre perega niimoodi juhtus, ütles ema süda üles ja ta suri. Ta on maetud Katuuni jõe kaldale Siberisse. Tema isa koos noorema tütre ja pojaga tahtsid põgeneda Kanadasse, kuid piir oli juba kinni. Siis said nad viimase rongi peale, mis lasti üle Eesti piiri. Vana-vanaema oli siis 17-aastane. Kuid enne piiriületamist venelased tulid rongile ja röövisid nende vara. Ta isa tuli tagasi oma tallu. Vana-vanaema abiellus 24-aastaselt. Tema mees oli Valga raudtee telefonist. Kui nad abiellusid, tulid elama mehe vanemate juurde Linnamäele. Seal sündis neil kaks poega ja kaks tütart. Kuna mehe õde elas ka seal oma perega ja neilgi olid lapsed, siis jäi kahel perel seal kitsaks. Nad ostsid Eesti Kirjandusseltsi talu Pringis. Nende põllud andsid hästi vilja, sest nad olid väga töökad. Vana-vanaisal olid toredad Tori tõugu hobused. Kui vana-vanaema mehe õde ostis maja Puka alevisse, siis kolisid nad tagasi Linnamäele. Siis tuli sõda ja peale sõda pidasid nad talu edasi kuni kolhoosikorrani. Vana-vanaema ei hakanud kolhoosi liikmeks vaid teenis omale raha õblemisega. see tuli temale muidugi kahjuks, sest ta ei saanud hiljem pensioni. Kuid hoolimata sellest oli ta hea pereema ja kunagi ei puudunud laualt leib. Tihti tegi ise juustu ja oma mesilased olid ka aias, nii ka magus lastele olemas. Kui tuli keegi naabritest, paluti ta ikka lauda. Vana-vanaema oli karskusseltsi ja puuetega laste kokk ja õpetas neile õblemist. See oli kõik veel Eesti ajal. Oma viimased eluaastad elasid vana-vanaema ja vana-vanaisa Puka alevis oma ehitatud majas. Vana-vanaema suri 28. mail, 1989. aastal.

Minu vana-vanaema Leida Kants
1986. a.

7. ELMAR-JOHANNES KANTS

Minu vana-vanaisa sündis 9. novembril 1904. aastal. Tema isa Sahker Kants oli mõisa puusepp. Ta oli nelja-aastane, kui ta isa suri. Peres oli neli last ja Elmar-Johannes oli kõige noorem. Tema vanaisal oli jõukas talu ning ta kutsus tütre koos lastega enda juurde elama. Vanaisa andis oma jahilossi neile elamiseks ja ka osa talu maast. Elmar-Johannes lõpetas Aua kolmeklassilise kooli. Ta käis tööl Valga raudteel. Peale abiellumist läks vana-vanaisa kirjanduseltsi tallu rentnikuks. Ta oli ka hea puutöömehes, tegi endale mööbli, reed, saanid ja vankrid. Kuna ta hoidis ja armastas oma hobuseid, siis pidid kõik hobuseriistad olema korras ja kerged. Ehitas endale ka rehepeksumasina ja sõbraga koos vanadest osadest auto. Kui tuli vene valitsus, võeti temalt kõik need asjad ära. Kõige rohkem oli kahju hobustest.

Vana-vanaisa oli ka Eesti sõjaväes ja sai seal leitnandi auastme. Ta oli seltskonnainimene, laulis ja mängis pilli, korraldas pidusid ja oli alati noorte seltsis. Vene valitsuse

1980. a.

algul viidi ta ülekuulamisele, kust ta tuli tagasi kahe nädala pärast. Kui tuli kolhoosi aeg, siis valis külarahvas ta kolhoosi esimeheks. Vana-vanaisale anti käsk parteisse astuda, kuid ta ei nõustunud. Kui väikesed kolhoosid ühendati, hakkas ta töökoja juhatajaks, hiljem oli tallimees ja kui pensionile jäi, oli veel laohoidja. Pensionipõlves ehitas endale Puka alevisse maja, kus ta ka oma viimased elupäevad mööda saatis. Vana-vanaisal on viis last ja neliteist lapselast, enamik neist elab Lõuna-Eestis. Vana-vanaisa suri 13. märtsil 1982. aastal ja on maetud Puka kalmistule.

Minu vana-vanaisa Elmar-Johannes Kants Eesti sõjaväes.

KOKKUVÕTE

Minu suguvõsa on pärit maalt. Põhiliselt on tegeldud põlluharimisega ja loomakasvatusega. Paljud sugulased on ka praegu maainimesed, linnadesse on läinud väga vähe. Kooliharidust on kõik saanud vastavalt aja võimalustele.

KASUTATUD MATERJALID

1. Meenutused
 - 1.1. Heli Kokorev.
 - 1.2. Andrus Kokorev.
 - 1.3. Eha Sein.
2. Lembit Seina kirjutatud lapsepõlve mälestused.
3. Fotod perekond Kokorev'i erakogust.